

Mutahhar Aksarı ile Röportaj

Eleştirel Pedagoji Dergisi: Merhaba. Kısaca eleştirel eğitim alanındaki çalışmalarınızdan (dergi, kitap, makale, kongre, internet yayıncılığı vb.) bahsedermisiniz?

Mutahhar Aksarı: 1984 yılından bu yana eleştirel eğitim alanında çalışmalarım oldu. Bunları şöyle sıralayabilirim: Memurların sendikalaşmasıyla Eğitim-İş'in üyesi oldum. Uluslararası İlişkiler Komisyonu'nda çevirmen olarak görev üstlendim. EĞİTİM DÜNYASI adlı yayınında eğitim konulu yazılarım yer aldı. Emekli öğretmenlerin kurduğu ve memurların sendikalaşma mücadelesinin önünü açan Eğitimciler Derneği'nin (EĞİT-DER) "abece" dergisinde 1995-2021 yılları arasında yazı kurulu üyesiydim. Aylık yayımlanan abece'de eğitim sorunlarına ilişkin özel dosya yazıları ve eğitim tarihimizin bilinmeyenlerini ele alan incelemeleri hazırladım, dünyadan eğitim haberleri ile örnek uygulamaların İngilizce'den çevirilerini yaptım. Eğitim-İş ile Eğitim-Sen'in birleşmesinden doğan Eğitim-Sen'in üç ayda bir yayımlanan EĞİTİM VE YAŞAM dergisinin 1996-1998 yılları arasında yazı kurulu üyesiydim. Her sayısında sendikamın ilkeleri doğrultusunda özel dosyalar hazırladım, başka ülkelerin eğitim uygulamalarını araştırdım, dünyadan eğitim uygulamalarını İngilizce'den çevirdim. Aylık EĞİTİM-SEN BÜLTENİ'nde 1998-2016 yılları arasında eğitim konulu yayımlanan kitapların tanıtımını, dünyadaki eğitim mücadelesi haberlerinin ve uygulamalarının İngilizce'den çevirisini hazırladım. Eğitim-Sen'in akademisyenlerin gereksinimlerini karşılayacak ve eğitimbilim alanına yeni yaklaşım ve araştırmaların kazandırılmasına olanak sağlayacak Üç Aylık Hakemli Dergisi EĞİTİM BİLİM TOPLUM'un 2003-2024 yılları arasında Yayın Kurulu üyesi ve editörlerinden biri olarak görev üstlendim. Eğitim Tarihimizden bilinmeyenleri ortaya çıkartan araştırmalar yaptım ve yeni uygulamalarla gelişmeleri duyuran bilimsel makaleleri İngilizce'den çevirdim. Eğitim Bilim Toplum'un her

aşamasında büyük bir özen ve dikkatle emek verdim. Aylık Meslek Dergisi ÖĞRETMEN DÜNYASI'nda eğitim sorunlarına ilişkin İngilizce'den çevirilerim 2001-2017 arasında yayımlandı. Üyesi olduğum Köy Enstitüleri Çağdaş Eğitim Vakfı'nın (KEÇEV) Bülteni KÖY ENSTİTÜLERİ'nin 2003-2004 yılları arasında yazı işleri müdürlüğünü üstlendim. Bültende Köy Enstitüleri üzerine yazılmış kitapların tanıtımlarını yaptım.

Eğitim alanındaki komisyon ve kongre çalışmalarına gelince: Eğitim-Sen'in de katıldığı 04-07 Mayıs 2006 tarihleri arasında Atina'da düzenlenen Avrupa Sosyal Forumu'nda (ASF) sendikamın çevirmeni olarak bulundum. Sendikamın üstlendiği konularda bildiriler hazırladım. Bulgaristan'ın başkenti Sofya'da Eğitim-Sen'in üyesi olduğu Eğitim Enternasyoneli'nin (EE) 01-03 Nisan 1999 tarihleri arasında düzenlediği Balkan Ülkeleri Konferansı'na sendikamın çevirmeni olarak katıldım. Sendikamın üstlendiği konularda bildiriler hazırladım ve sundum.

Köy Enstitüleri ve Çağdaş Eğitim Vakfı (KEÇEV) yayını "MUSTAFA AYDOĞAN'A ARMAĞAN KİTAP (KÖY ENSTİTÜLERİNE YAKLAŞIM)" adlı kitabın 4 yazarından biriyim. Pek çok eğitim konulu kitabın düzeltmesini yaptım.

Eleştirel Pedagoji Dergisi: Size göre Türkiye'de eleştirel pedagojinin öne çıkan en önemli gündemleri nelerdir?

Mutahhar Aksarı: 2009'un Ocak-Şubat aylarında eğitim dünyasına katılan Politik Eğitim Dergisi ELEŞTİREL PEDAGOJİ'nin amacı, "Türkiye'de eğitim sisteminde alternatifsiz biçimde ilerleyen ve giderek güçlenen neoliberal ve gerici eğitim görüş ve uygulamalarını saptayıp, bunları eleştirmek yerine alternatif görüşler getirmek"ti. Kitaplığımızdaki derginin sayılarını tek tek gözden geçirdim. Eleştirel pedagojinin öne çıkan önemli gündemlerinin yıllar geçtikçe daha da ağırlaşmış ve neredeyse eğitim sistemi diye bir şeyin kalmamış olduğunu gördüm. Bugün de bazılarını alıntılıdığım bu gündemleri (*Eğitimde Dinselleşme ve Laiklik-Üniversite Eğitimi-Neoliberal Eğitim-Öğretmenlik Mesleğinin Dönüşümü-Öğretmen Yetiştirme-Küreselleştirilen "Milli Eğitim"-Yetişkin Okuryazarlığı-Toplumsal Cinsiyet ve Eğitim-Mesleki Teknik Öğretim-Değerler Eğitimi-Eğitimde Merkezi Sınavlar-Öğretmen Eğitimi-Vakıf Üniversiteleri-Atanamayan Öğretmenler-Açıköğretim Lisesi...*) yeniden "Halktan ve ezilenlerden yana demokratik pedagoji" öncülüğünde ele almak ve değiştirici, dönüştürücü çözümlerini sunmak zorundayız.

Daha kestirmeden söylersek; eğitimin abece'sinden başlayıp z'sine kadar tüm satırbaşları hiç ayırt edilmeksizin en önemli gündemler olmalıdır.

Eleştirel Pedagoji Dergisi: Çalışmalarınızda karşılaştığınız olanaklar ve güçlükler nelerdir? Varsa, güçlükleri aşmak için ne yapıyorsunuz?

Mutahhar Aksarı: Çalışmalarımı hep öğretmen örgütleri içinde gerçekleştirdim. Dergi basımı, dağıtımı ve diğer sorunları yaşamadım. Olanaklar sonuna kadar seferber edildi. Güçlükler anlayış, dayanışma ve yardımlaşmayla aşıldı. Derginin basım aşamasına kadar gece-gündüz, tatil demeden süren bir takip ve yoğunluk yaşanırdı. Bu da işin doğasından kaynaklanan özveriyle, sabırla, emekle aşıldı.

Mahmut Makal öğretmenim 27 Mayıs 1960 sonrası yayınlanmaya başlayan ve 112 sayı süren **İMECE-Aylık Fikir ve Sanat Dergisi**'nin tanıtımı için kendisiyle yaptığım bir söyleşide (abecce, "İMECE kökten sürme bir dergidir...", Mayıs-1996, Sayı: 117, s: 29) "Bu işin başını çeken Malatya-Akçadağ Köy Enstitüsü Kurucusu ve Müdürü Şerif Tekben olmuştur. Bu işin delisi Şerif Tekben'dir. Her işin bir delisi vardır. Bu olmayınca iş yürümez..." demişti.

Ama bence "işin delisi" yanında örgütlerin de bu işe inanmış kadrolara gereksinimi vardır.

Eleştirel Pedagoji Dergisi: Genel olarak değerlendirdiğinizde Türkiye'de eleştirel pedagoji yayıncılığı sizce ne durumda?

Mutahhar Aksarı: Eleştirel pedagoji yayıncılığı, üniversitelerimizde yaşanan tasfiyelerle akademik kadrosunu çok büyük ölçüde yitirdi. Kalanların bu alana değin yazma istekleri, güdülenmeleri olabildiğince törpülenmiş/örselenmiş durumda. Daha doğrusu eleştirinin/eleştirenin bir günah keçisi yapıldığı özgür olmayan bir iklim egemen her yere, kuruma, örgüte...

Gün geçtikçe okuma eyleminin özellikle eğitimcilerde dibe vurduğu kısır ve çoraklaştırılmış bir kültür ve kültürlenme ortamı tüm bunlara tuz biber ekiyor.

Bu kadar kötü bir tablo çizmek istemezdim. Ama birden 110 yıl önce Anafartalar Kahramanı Mustafa Kemal'in "Umutsuz durumlar yoktur, umutsuz insanlar vardır. Ben hiçbir zaman umudumu yitirmedim..." cümleleri aklıma geliyor. Şu en umutsuz durumda bile yapılabilecek bir şeyle olduğuna inanıyorum.

Ben umudunu yitirmeyenlerdenim...

Eleştirel Pedagoji Dergisi: Çalışmalarınızla ilgili gelecek planlarınız nelerdir?

Mutahhar Aksarı: Halktan yana demokratik, çağdaş, laik ve bilimsel bir eğitim mücadelesi içinde olan umudunu yitirmemişlere sağlığım ve bilincim elverdiği ölçüde katkıda bulunmak isterim. Bu ülkü ve amaç doğrultusunda çaba gösterenlere, emek harcayanlara, kafa patlatanlara başarılar dilerim.